

Proefstation
Naaldwijk

R

06
C
33

VERSLAG KROPSLARASSENPROEF - 1e BEOORDELING

KOUDE VOORJAARSTEELT 1969

door

W.Koopmans

Instituut voor de Veredeling van Tuinbouwgewassen - Wageningen

en

A.P. v.d. Hoeven

Proefstation voor de Groente- en Fruitteelt onder Glas - Naaldwijk

CRG

COMMISSIE VOOR DE SAMENSTELLING VAN DE RASSENLIJST VOOR GROENTEGEWASSEN -WAGENINGEN

R
06
C
33

062:16
Stamboek nr 3062

BIBLIOTHEEK
Proefstation voor de Groenten- en
Fruittelt onder Glas te Naaldwijk.

- 1 -

VERSLAG KROPSLARASSENPROEF - 1e BEOORDELING

Koude Voorjaarsteelt 1969

<u>Inhoud</u>	blz.
1. Samenvatting	1
2. Inleiding	2
3. Opgenomen rassen	2
4. De teeltomstandigheden	3
5. Resultaten	3
6. Bespreking van de rassen	6

1. Samenvatting

In de koude voorjaarsteelt 1969 werd door de commissie voor de Rassenlijst Groenten op het Proefstation te Naaldwijk en op de Proeftuinen te Breda en Noordbeemster een kropslarassenproef - le beoordeling genomen. Ingezonden waren 10 rassen. Hiervan komen 4 rassen voor beproeving in de 2e beoordeling in aanmerking, n.l.: Nr.24 (L.de Mos, Naaldwijk), Lentina (voorheen Nr.1049, N.V. Gebr.v.d.Berg, Naaldwijk), Solito (voorheen WR 2849, N.V. R.Zwaan, Rotterdam) en WR 2900 (N.V. R.Zwaan, Rotterdam). Het ras Rosita (Hollandia, Rozenburg) zal nogmaals worden opgenomen in de rassenproeven - le beoordeling.

Meer exemplaren van dit verslag zijn gratis verkrijgbaar bij het Instituut voor de Veredeling van Tuinbouwgewassen, Postbus 16, Wageningen, en bij het Proefstation voor de Groente- en Fruittelt onder Glas, Zuidweg 38, Naaldwijk.

2. Inleiding

Het doel van de proef was na te gaan of er kortgeleden nieuwe rassen in de handel zijn gebracht - of zeer binnenkort in de handel zullen worden gebracht - die zodanige eigenschappen bezitten dat het gewenst is ze op uitgebreidere schaal te onderzoeken op hun gebruikswaarde. Dit laatste kan geschieden in de rassenproeven - 2e beoordeling, die veelal worden genomen door de proeftuinen, tuinbouw-studieclubs en bedrijfsvoorlichters.

3. Opgenomen rassen

Alle door de NAK-G erkende selectie-bedrijven zijn, met inachtneming van hetgeen in de inleiding is vermeld, uitgenodigd voor deze proef maximaal 2 rassen in te sturen. Van deze gelegenheid hebben 6 selectie-bedrijven gebruik gemaakt die samen 10 rassen hebben ingestuurd.

Door de proefnemers is hieraan toegevoegd als vergelijkingsras Magiola.

Tabel 1 - De opgenomen rassen

Ras	Selectiebedrijf	Zaadkleur
Hilds 1250	Nunhem's Zaden, Haelen (L)	zwart
Hilds 1251	Fa.Gebr.Broersen, Harenkarspel	wit
Lentina (Nr.1049)	Gebr.v.d.Berg, Naaldwijk	wit
Magiola	N.V. R.Zwaan, Rotterdam	wit
Nr. 24	L.de Mos, Naaldwijk	wit
Nr. 76	L.de Mos, Naaldwijk	wit
Nr. 20-100 ¹⁾	Hollandia, Rozenburg	wit
Ostinata	Gebr.v.d.Berg, Naaldwijk	wit
Rosita ¹⁾	Hollandia, Rozenburg	zwart
Solito (WR 2849)	N.V. R.Zwaan, Rotterdam	wit
WR 2900	N.V. R.Zwaan, Rotterdam	wit

Toelichting: ¹⁾Het zaad van de rassen Nr. 20 - 100 en Rosita werd ontvangen toen de proef te Breda reeds was gezaaid en de rassen ontbreken daardoor in die proef.

4. De teeltomstandigheden

De proef is op 3 plaatsen genomen nl. op de Proeftuin 'Noord-Brabant', Heilaarstraat 230, Breda (de heer H.M.C.Nuyten), de Proeftuin Beemster, Purmerenderweg 21, Noordbeemster (de heer ir. P.Knoppien) en op het Proefstation voor de Groente- en Fruitteelt onder Glas, Zuidweg 38, Naaldwijk. Op alle 3 plaatsen was de proef in 2-voud opgezet.

4.1 Breda. De grond is een zandgrond. Er is gezaaid op 4 oktober 1968, geplant op 1 november en geoogst op 17 maart 1969. Per veldje stonden 144 planten; de plantafstand was 22 x 22 cm. Per m² was 12 g. Combisan gestrooid. In de P.D.-kas is niet gestookt.

4.2 Noordbeemster. De grond is een kleigrond. Er is geplant op 15 januari 1969 en geoogst 18 maart. Per veldje stonden 75 planten. In deze proef trad vrij veel rand en droogrand op, waardoor het mogelijk was de gevoelige rassen te onderscheiden. De kas is vorstvrij gehouden.

4.3 Naaldwijk. De grond wordt gerekend tot de zavelgronden. Er is gezaaid op 6 december 1968, geplant op 28 januari 1969 en geoogst op 22 april. In deze proef kwam in enkele rassen wat rand voor.

5. Resultaten.

Tijdens de teelt en de oogst zijn door de proefnemers verschillende waarnemingen gedaan. De oogst-waarnemingen te Breda werden uitgevoerd door de heer H.M.C.Nuyten, chef van de proeftuin aldaar. Bovendien hebben kort voor de oogst een aantal selecteurs, tuinders en bedrijfsvoorlichters de rassen beoordeeld op hun gebruikswaarde in de koude voorjaarsteelt. De belangrijkste gegevens zijn verwerkt in de opgenomen tabellen; de overige zijn verwerkt in de bespreking van de rassen op blz.6.

Tabel 2 - Groeisnelheid.

	Breda		Noordbeemster		Naaldwijk	
	I	II	I	II	I	II
Hilds 1250	2	3	8	7 $\frac{1}{2}$	9	9
Hilds	3	3	8	7 $\frac{1}{2}$	8 $\frac{1}{2}$	8 $\frac{1}{2}$
Lentina (Nr.1049)	6	6	6	6	7 $\frac{1}{2}$	8 $\frac{1}{2}$
Magiola	7	8	8	7 $\frac{1}{2}$	8	8
Nr. 24	6	6	8	8	8	9
Nr. 76	3	4	5	5	5 $\frac{1}{2}$	6 $\frac{1}{2}$
Nr. 20-100			5	6	5	4
Ostinata	4	4	6 $\frac{1}{2}$	6	6	6
Rosita			8	8	8 $\frac{1}{2}$	9
Solito (W.R.2849)	9	8 ¹⁾	7	7	7	7 $\frac{1}{2}$
W.R. 2900	8	7	7 $\frac{1}{2}$	7 $\frac{1}{2}$	7	8

Toelichting: Er is gebruik gemaakt van de schaal 1 t/m 9. Een hoog cijfer wijst op een snelle groei, een laag cijfer op een trage groei.¹⁾ Solito die in Breda in 4-voud voorkwam, kreeg in de 3e en 4e herhaling een 7.

Tabel 3 - Gemiddelde gewichten in kg. per 100 stuks

	Breda		Noordbeemster		Naaldwijk	
	I	II	I	II	I	II
Hilds 1250	14,4	13,1	14,9	14,8	27,6	25,0
Hilds 1251	14,8	14,1	16,7	14,5	27,7	25,2
Magiola	19,9	19,5	14,3	13,7	26,2	24,7
Nr. 24	19,8	21,1	10,6	15,1	27,7	25,2
Nr. 76	18,3	22,4	12,3	14,1	23,7	23,6
Lentina (Nr.1049)	20,2	20,5	11,9	12,0	22,2	25,8
Nr. 20-100			13,0	12,1	22,2	22,4
Ostinata	19,8	19,6	13,7	12,4	21,2	21,9
Rosita			16,1	13,9	26,3	23,0
Solito (W.R.2849)	21,6	19,8 ¹⁾	12,5	13,9	23,2	23,6
W.R. 2900	20,6	20,5	13,7	13,8	21,4	24,0

Toelichting: ¹⁾Het ras Solito was in Breda in 4-voud opgenomen; in de 3e en 4e herhaling was het zgn.100 kropgewicht resp. 21,2 en 21,1 kg.

Tabel 4 - Beoordeling ¹⁾

	Breda		Noordbeemster		Naaldwijk	
	I	II	I	II	I	II
Hilds 1250	3,0	2,0	4,4	4,0	6,8	7,0
Hilds 1251	3,0	2,0	3,3	3,9	5,9	6,3
Magiola	7,0	7,0	7,6	7,3	7,1	7,5
Nr. 24	7,0	5,0	5,8	5,2	6,6	6,8
Nr. 76	5,0	4,0	4,6	4,7	5,2	5,8
Lentina (Nr.1049)	6,5	5,5	5,8	5,4	5,8	7,1
Nr. 20-100			5,1	5,1	4,9	4,5
Ostinata	5,0	5,5	5,9	5,0	4,5	4,5
Rosita			4,3	4,6	6,4	6,3
Solito (W.R.2849)	8,0	8,0 ²⁾	7,1	7,0	7,2	6,9
W.R. 2900	7,5	6,0	7,4	7,0	5,2 ³⁾	7,8

Toelichting: ¹⁾ Er is gebruik gemaakt van de schaal 1 t/m 9; naarmate de algemene indruk van het ras gunstiger was is een hoger cijfer gegeven; een 6 geeft aan dat het ras nog net aanvaardbaar is, lager dan een 6 is in meer of mindere mate onvoldoende.

²⁾ Het ras Solito was hier in 4-voud opgenomen; de 3e en 4e herhaling verkregen een 7.

³⁾ Een slechte plek heeft het beoordelingscijfer hier sterk verlaagd.

Bespreking van de rassen

Hilds 1250. Ingezonden door Nunhem's Zaden, Haelen (L).

Groeide in de geheel koude teelt in Breda slecht en vertoonde bovendien, na een periode van vriezend weer, zeer veel wegval en 'vorstschade'. Op de beide andere plaatsen groeide Hilds 1250 snel. Het blad is zacht en licht van kleur. Vooral in Breda sloot de krop zich meer dan van de andere rassen. In Noordbeemster en Naaldwijk vertoonde Hilds 1250 nogal wat rand en aanslag. Komt niet in aanmerking voor de rassenproeven - 2e beoordeling.

Hilds 1251. Ingezonden door de Fa.Gebr. Broersen, Harenkarspel.

Alhoewel misschien niet geheel identiek - o.a. de zaadkleur verschilt - met Hilds 1250 kan o.i. hier toch wel worden volstaan met te verwijzen naar de bespreking van dit ras. Komt niet in aanmerking voor de rassenproeven - 2e beoordeling.

Lentina (Nr.1049). Ingezonden door N.V.Gebr.v.d.Berg, Naaldwijk.

Ontwikkelde zich in Breda en Noordbeemster langzaam. Het blad is wat bleekgroen. De krop ligt nogal plat op de grond en blijft wat open, maar is wel gevuld. De onderkant was mooi. Zal worden opgenomen in de rassenproeven - 2e beoordeling.

Magiola. Ingezonden door N.V. R.Zwaan, Rotterdam.

Dit vergelijkingsras vertoonde op alle 3 plaatsen een goede groei. De krop bleef aan de bovenkant vrij open. Heeft op alle 3 plaatsen zeer goed voldaan. Een uitvoeriger beschrijving is te vinden in de Rassenlijst voor Groentegewassen.

Nr. 24. Ingezonden door L.de Mos, Naaldwijk.

De groeiselheid kwam ongeveer overeen met die van Magiola. Goede kleur. Vormde een vrij hoge, losse krop en leek nog niet geheel volgroeid toen de proeven werden geoogst. In Naaldwijk waren de bladnerven aan de onderkant wat grof. Zal worden opgenomen in de rassenproeven - 2e beoordeling.

Nr. 76. Ingezonden door L.de Mos, Naaldwijk.

Dit ras groeide in onze proeven (te) traag. Het blad is dik en vrij donker dof grijsgroen. De krop sloot aan de bovenkant niet.

Was toen er geoogst werd, nog niet volgroeid. De onderkant van de krop was wat grof generfd en nogal groen. Komt o.i. niet in aanmerking voor de rassenproeven - 2e beoordeling.

Nr. 20-100. Ingezonden door 'Hollandia', Rozenburg.

Ontwikkelde zich traag. Dik, vlak blad. Bladkleur dof donkergroen. Vormde een platte, open krop. De onderkant was niet mooi, was nogal graterig en vertoonde veel grove nerven. Het kropgewicht viel tegen. Komt o.i. niet in aanmerking voor de rassenproeven - 2e beoordeling.

Ostinata. Ingezonden door N.V.Gebr.v.d.Berg, Naaldwijk.

Ontwikkelde zich vrij traag. Heeft een vrij normale kleur. Vormde een kleine, open, maar wel gevulde krop. Komt o.i. niet in aanmerking voor de rassenproeven - 2e beoordeling.

Rosita. Ingezonden door 'Hollandia', Rozenburg.

Groeisnelheid goed. De bladkleur is wat aan de lichte kant. Het blad is wat zacht. Vormde een hoge, losse krop. Had iets meer last van rand dan de andere rassen met uitzondering van Hilds 1250 en Hilds 1251. De onderkant van de krop was mooi. Onvatbaar voor de fysio's 3 en 4 van 't wit, maar vatbaar voor de fysio's 1 en 2. Zal nogmaals worden opgenomen in de rassenproeven - 1e beoordeling.

Solito (WR 2849). Ingezonden door N.V. R.Zwaan, Rotterdam.

Vertoonde een goede groei. Het blad is iets lichtgroen en vrij zacht. Vormde een open, gevulde krop. De onderkant van de krop is mooi. Vertoont enige overeenkomst met Magiola maar heeft iets minder omvang en is onvatbaar voor de 4 thans in Nederland voorkomende fysio's van de witschimmel (*Bremia lactucae*). Zal worden opgenomen in de rassenproeven - 2e beoordeling.

WR 2900. Ingezonden door N.V.R.Zwaan, Rotterdam.

Groeisnelheid goed. Goede kleur. Ook dit ras vormde een open krop. De onderkant was goed gesloten. Zal door ons worden opgenomen in de rassenproeven - 2e beoordeling. Onvatbaar voor de 4 thans in Nederland voorkomende fysio's van de witschimmel (*Bremia lactucae*).

Dankwoord.

De beide proefnemers willen langs deze weg nogmaals hun dank betuigen aan de heren H.M.C.Nuyten, chef van de Proeftuin Noord-Brabant te Breda en Ir.P.Knoppien van het Consulentschap voor de Tuinbouw te Hoorn voor de medewerking die zij aan deze proef hebben verleend.

In deze serie zijn reeds verschenen:

Nr.

- 1 Hoeven, A.P.v.d., en W.Koopmans - Verslag van Kropslarassenproeven onder glas in de Herfstteelt 1967 Augustus 1968
- 2 Koopmans, W., en A.P.v.d.Hoeven - Verslag van een Kropslarassenproef le beoordeling in de Herfstteelt 1967 Augustus 1968
- 3 Koopmans, W., en A.P.v.d.Hoeven - Verslag Kropslarassenproef le beoordeling Voorjaarsstookteelt 1968 September 1968
- 4 Koopmans, W., en A.P.v.d.Hoeven - Verslag Kropslarassenproef le beoordeling Koude Voorjaarsteelt 1968 September 1968
- 5 Koopmans, W., en A.P.v.d.Hoeven - Verslag van Kropslarassenproeven-2e beoordeling onder glas in de Winterteelt 1967 - 1968 November 1968
- 6 Koopmans, W., en L.G.Nederpel - Verslag Komkommerrassenproeven-le beoordeling 1968 Maart 1969
- 7 Koopmans, W., en A.P.v.d.Hoeven - Verslag Kropslarassenproef - le beoordeling Herfstteelt 1968 Juli 1969
- 8 Ruiter, D.de, en W.Koopmans - Verslag van Spinazierassenproef-le beoordeling onder glas in de Late Voorjaarsteelt 1969 Augustus 1969
- 9 Koopmans, W., en A.P.v.d.Hoeven - Verslag Kropslarassenproef - le beoordeling Winterstookteelt 1968 - 1969 September 1969
- 10 Koopmans, W., en A.P.v.d.Hoeven - Verslag Kropslarassenproef - 2e beoordeling Herfstteelt 1968 Oktober 1969
- 11 Koopmans, W., en A.P.v.d.Hoeven - Verslag van Kropslarassenproeven-2e beoordeling onder glas in de Winterteelt 1968 - 1969 Oktober 1969
- 12 Ruiter, D.de, en W.Koopmans - Verslag Stoksnijbonerassenproeven-le beoordeling Vroege Voorjaarsteelt onder glas 1969 November 1969